

32. Liikennelaitos¹⁾

Liikennelaitoksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan kokoonpano v. 1962 oli seuraava:

Londen, Carl-Gustaf	dipl.ins.	puheenjohtaja
Kalliala, Henrik	dipl.ins.	varapuheenjohtaja
Gestrin, Kristian	varat.	jäsen
Ilveskorpi, Martti	fil.maist.	»
Korvenheimo, Jorma	ev.luutn.	»
Nieminen, Martti	toimittaja	»
Vakkuri, Juho	dipl.ins.	»
Valpas, Olavi	apul.kontt.hoit.	»
Virtanen, Kalle	puuseppä	»
Krogius, Hjalmar	teollisuustointa johtava apul.kaup.joht.	(kaupunginhallituksen edustaja)

Lautakunnan sihteerinä toimi liikennelaitoksen asiamies Orvo Koskinen.

Lautakunnan kokousten lukumäärä oli vuoden kuluessa 20 ja pöytäkirjojen pykäläluku 453. Lautakunnalle esitettyjen kirjeiden lukumäärä oli 459, lähetettyjen kirjeiden 122 ja lautakunnan pöytäkirjanotteiden 846.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: vapaan lisäsiirto-oikeuden myöntäminen käytettäväksi eräillä tungosaikojen liikennelinjoilla (9. 2. 69 §); linja-autonalustojen ja niihin kuuluvien korien hankkiminen liikennelaitokselle (1. 6. 225 §, 21. 6. 249 §, 7. 9. 309, 310 §); 8 milj. l:n suuruisen kaasuöljymäärän tilaaminen liikennelaitokselle (21. 6. 248 §); laitoksen rahastajaoppilaiden päivärahan korottaminen 600¹⁾ mk:sta 1 000 mk:aan kurssipäivää kohden (21. 6. 248 §); laitoksen uuden pääkonttorin sijaintipaikan määrääminen ja rakentaminen (2. 11. 380 §) sekä liikennealipäällystön sekä erikois- ja koulutusrahastajien virka-arvomerkkien vahvistaminen (2. 11. 382 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemiin esityksiin sisältyivät mm. seuraavat asiat: niiden perusteiden määrääminen, joita noudatettaisiin liikennelaitoksen vapaa- tai alennuslippuja myönnettäessä invaliditeetin perusteella sekä myytäessä alennuslippuja koululaisille sekä liikennelaitoksen lautakunnan ja liiken-

¹⁾ Kertomukseen kuuluvat tilastotaulukot, joita ei ole otettu tähän teokseen, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa ja liikennelaitoksen toimintakertomuksen eripainoksessa.

nelaitoksen johtosäännön em. asioita koskevien kohtien muuttaminen (23. 2. 98 §); toim.joht. Kalle Alakarin valitseminen edelleen liikennelaitoksen toimitusjohtajaksi 15. 12. 1962—14. 12. 1967 väliseksi toimikaudeksi (23. 3. 131 §); liikennelaitoksen tarkistetun tariffin voimaantulopäivä ja soveltamismääräykset (6. 4. 151 §); eräiden liikennelaitoksen linja-autolinjojen reittien muuttaminen (27. 4. 169, 170, 171 §, 11. 5. 197 §, 21. 9. 329, 330 §, 5. 10. 341 §); uusien linja-autonkuljettajan ja rahastajan tp. virkojen perustaminen laitoksen autoliikenneosastolle v:ksi 1963 (1. 6. 219 §); Lauttasaaren linja-autolinjojen n:o 23 ja 24 uudelleen järjestäminen ja linja-autolinjan n:o 20 lopettaminen (1. 6. 223 §); Konalan liikenteen parantaminen, linjojen reittien muutokset ja liikennetiheyden vahvistaminen (2. 11. 376—378 §) sekä alueen varaaminen Puotilasta julkista liikennettä varten ja alueen luovuttaminen sieltä liikennelaitoksen hallintaan uuden linja-autohallin ym. rakentamista varten (2. 11. 379 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle lautakunta antoi lausunnot mm. Myllypuron Omakotiyhdistyksen anomuksesta saada Myllypuron omakotialueelle kokopäiväliikenne tunnin väliajoin ja tungosaikoina puolen tunnin väliajoin (6. 4. 147 §) sekä Kruununhaka-Seuran kirjelmästä, joka koski ehdotusta linja-autolinjan n:o 16 järjestämisestä Kruununhaan asukkaita nykyistä paremmin tyydyttävälle kannalle (14. 12. 444 §).

Lautakunnan kurinpitajaostoon kuuluivat puheenjohtajana lautakunnan puheenjohtaja Londen, varamiehenä varapuheenjohtaja Kalliala, sekä jäsenenä lautakunnan jäsen Valpas ja hänen varamiehenään lautakunnan jäsen Virtanen, liikennejoht. Teuvo Riittinen ja hänen varamiehenään talousjoht. Niilo Koskinen, asiamies Orvo Koskinen ja hänen varamiehenään apul. asiamies Lauri Kotiniemi, viimeksi mainittu 15. 9. saakka. Sihteerinä toimi apul. asiamies Kotiniemi ja hänen varamiehenään lainop. apul. Risto Laine 24. 10. saakka, jonka jälkeen sihteerin tehtäviä määrättiin hoitamaan apul. asiamies Reijo Isotalo. Jaostolla oli 20 kokousta. Pöytäkirjojen pykäläluku oli 227 ja pöytäkirjanotteiden 1 169. Jaosto määräsi kertomusvuonna 209 kurinpitorangeistusta.

Liikennelaitos

Yleistä. Laitoksen toimintaa pyrittiin kehittämään vallitsevien olosuhteiden ja taloudellisuuden puitteissa entistä tarkoituksenmukaisemmin suorittamaan sille kuuluvia palvelustehtäviä. Liikennetiheyttä mukautettiin matkustajatarvetta vastaavaksi. Kaksi kaupunki- ja kaksi esikaupunkilinjaa yhdistettiin samaksi linjaksi. Eräitä uusia reittejä otettiin käyttöön.

Toukokuussa voimaan astunut tariffinmuutos lisäsi jossakin määrin laitoksen tuloja ja yksinkertaisti matkalippujen kelpoisuusmääräyksiä tarjoten samalla matkustajille erinäisiä etuja.

Varsin suuria lisäkustannuksia laitoksen palkkameroihin aiheutui 1. 1. yleiskorotuksesta ja 1. 7. voimaan tulleesta kuoppa- ja tasokorotuksesta.

Kalustoa kehitettiin erityisesti matkustusmukavuutta ja kuljetuskyvyn lisäämistä silmällä pitäen.

Julkisen liikenteen yhteiselin perustettiin 25. 10. 1961. Siinä olivat edustettuina Helsingin kaupunki, valtion rautatiet ja yksityiset liikenteenharjoittajat. Yhteistyö-

elin pyrkii joukkokuljetusliikenteen kokonaissuunnitelmaan ja työnjakoon. Kaupungin edustajina yhteistyöelimestä olivat kaup.joht. Hjalmar Krogius ja liikennelaitoksen toimitusjohtaja.

Henkilökunta. Laitoksen henkilökunta lisääntyi edellisestä vuodesta 166 henkilöllä ja oli kertomusvuoden lopussa 4 037 henkilöä seuraavasti ryhmitettynä:

1. Henkilökunta

Osastot	Virkasuhde				Työsopi-		Yhteensä			Erotus veen1961 verraten
	Vak.		Tp.		mussuhde		M	N	Yht.	
	M	N	M	N	M	N				
Johtajat	3	—	—	—	1	—	4	—	4	—
Kansliaosasto	1	—	2	4	2	—	5	4	9	—
Järjestelyosasto	—	—	10	9	6	6	16	15	31	+ 3
Sosiaali- ja tiedotus- osasto	1	—	—	1	—	—	1	1	2	—
Lasi entaosasto	—	—	1	2	—	1	1	3	4	—
Taloulosasto	—	—	38	46	—	6	38	52	90	— 5
Hankintaosasto	1	—	12	11	37	20	50	31	81	— 3
Autoliikenneosasto	1	—	884	817	3	—	888	817	1 705	+143
Raitoliikenneosasto ..	1	—	480	481	—	9	481	490	971	— 15
Liikennesuunn. osasto	1	—	4	9	2	—	7	9	16	—
Autokorjaamo-osasto ..	1	—	17	2	449	46	467	48	515	+ 54
Raitiov.korj.-osasto ..	1	—	24	2	306	71	331	73	404	— 5
Rataosasto	—	—	20	1	167	5	187	6	193	— 5
Tekn. suunn. osasto ...	—	—	5	—	6	1	11	1	12	— 1
Koko henkilökunta	11	—	1 497	1 385	979	165	2 487	1 550	4 037	+166

Laitoksen palvelukseen otettiin kertomusvuoden aikana 396 henkilöä. Palveluksesta erosi 230 henkilöä, joista siirtyi eläkkeelle 82. Eläkettä nauttivia oli kaikkiaan vuoden lopussa 967 (ed. v. 926) henkilöä.

Organisaatio

I. Välittömästi toimitusjohtajan alaiset osastot

Kansliaosasto huolehti varsinaisista kansliatehtävistä sekä lainopillisten asioiden hoitamisesta ja niitä koskevien tietojen ja neuvojen antamisesta. Tehtäviin kuului myös mm. esiintymiset tuomioistuimissa ja muu huolehtiminen oikeudenkäyntiasioista sekä korvausasiain ja eläke- ja ikälisäasioitten hoitaminen.

Järjestelyosasto suoritti liikennelaitoksen rationalisoimistutkimuksia sekä yleistä järjestelyä ja kehittämistä koskevia selvittely-, suunnittelu- ja tutkimustehtäviä, jotka käsittivät yhteensä n. 1 500 tutkimuspäivää.

Taluosaston eri toimintojen tutkimiseen, uudelleen suunnitteluun ja organisoimiseen käytettiin n. 67 % osaston koko tutkimusajasta. Tutkimuskohteina olivat tällöin mm.: hankintaosasto, palkkalaskenta, kustannuslaskenta ja materiaalikirjanpito.

Materiaalikirjanpitoon sekä hankintaosastoon kohdistuvan tutkimus- ja suunnittelutyön tuloksista mainittakoon, että materiaalikirjanpidon koneellistamissuunnitelma ja hankintaosaston organisaatiokäsikirja valmistuivat 30. 7.

Palkanlaskennan tutkimus- ja suunnittelutyön tuloksena voidaan todeta, että koneellinen palkanlaskenta konttori- ja teknillisten osastojen henkilökunnan osalta sekä liikenneosastojen alipäällystään kuuluvien kuukausipalkkalaisten osalta alkoi 1. 3. sekä muun liikennehenkilökunnan osalta 1. 11.

Koneellinen kuukausipalkkalaskenta käsitti kaikkiaan n. 2 980 henkilön palkat. Koneellistamisen yhteydessä siirryttiin »palkka pankkiin» järjestelmään. Laitoksen kustannuslaskentajärjestelmää kehitettiin edelleen aikaisemmin hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti. Teknillisten osastojen kustannuslaskennan edelleen kehittämiseksi pyrittiin ottamaan huomioon automaattisen tietojenkäsittelyn tarjoamat mahdollisuudet. Teknillisillä osastoilla suoritettut tutkimukset kohdistuivat autokorjaamo-osaston organisaatioon sekä sen huoltotoimintaan.

Sosiaali- ja tiedotusosasto huolehti henkilökunnan sosiaalisista kysymyksistä ja liikennelaitoksen tiedotustoiminnasta.

Sosiaalisissa ja henkilösuhdeasioissa opastettiin henkilökuntaa ja sen asuntotilannetta pyrittiin helpottamaan yhdessä kaupungin ao. viranomaisten kanssa. Henkilökunnan asunto-osakeyhtiötä varten saatiin varatuksi tontti Vallilan kaupunginosasta ja osallistuttiin rakennusyrityksen suunnitteluun ja lainoituksen järjestelyihin.

Osaston päällikkö toimi laitoksen koulutusasiamiehenä ja osallistui opetustoimintaan.

Harrastustoiminta jatkui voimakkaana herättäen erityisesti urheilun osalta huomiota myös laitoksen ulkopuolella.

Kaupungin järjestämiin erilaisiin kursseihin osallistuttiin runsaasti. Laitoksen eri osastot ovat tämän lisäksi huolehtineet omasta koulutustarpeestaan.

Tiedotustoiminta kohdistuu sekä henkilökuntaan että matkustavaan yleisöön. Sisäinen tiedotustoiminta tapahtui kiertokirjeiden ja puhuttelujen sekä henkilökuntalehden avulla. Matkustajien tiedusteluihin vastattiin puhelimitse ja kirjein. Uutistapahtumat sekä lautakunnan päätökset tiedotettiin yleisölle lehdistön välityksellä. Yleisön lehdissä esittämiin asiallisiin kirjoituksiin vastattiin. Laitoksen toimintaa selostettiin myös televisiossa.

II. Talousjohtajan alaiset osastot

Laitoksen talouden parantamiseen kiinnitettiin jatkuvasti erityistä huomiota. Kun kaupunginvaltuuston päätöksen mukainen laitoksen pääomalle laskettava 6 %:n korko jätetään huomioon ottamatta, oli vuoden taloudellinen tulos 92 661 492 mk vajausta. Tämä aiheutui tariffinkorotuksesta huolimatta, palkkojen, eläkkeiden ja työnantajan kansaneläke- ym. sosiaalimaksujen korotuksista 1. 1. ja 1. 7. sekä yleisen kustannustason noususta.

Tulojen ja menojen jakaantuminen käy ilmi laitoksen tilinpäätöksestä, liitteistä n:o 2 ja 3 sekä taulukosta n:o 2.

Laskentuosasto huolehti laitoksen kustannuslaskennasta ja tilinpidosta. Osaston toiminta jakaantui organisaation tässä vaiheessa eri osastoille.

Talousoastoon tehtävänä oli laitoksen kassatehtävien, huoltokonttorin, lipputoimiston ja löytötavaratoimiston hoitaminen sekä kiinteistöjen hoito.

Henkilökunnan huoltokonttorin jäsenmäärä oli vuoden päättyessä 2 954. Huoltokonttorin tilien kokonaissaldo vuodenvaihteessa oli 83 276 350 mk. Lainoja myönnettiin kaikkiaan 2 094 kpl, yhteismäärältään 64 858 500 mk.

Poliiklinikalla kävi vuoden aikana kaikkiaan 21 219 potilasta, sairaanhoitajat suorittivat 293 kotikäyntiä ja pienoisoröntgenissä kuvattiin 3 251 henkilöä, jolloin uusia tuberkuloositapauksia todettiin 11. Sairaanhoitajat pitivät 4 ensiapukurssia rahastajakursseilla. Vuoden aikana rokotettiin vapaaehtoisesti poliota vastaan 760 henkilöä. Tarkastuskäyntejä suoritettiin halleilla ja tarkastusasemilla 26. Kenttäensiapua varten jaettiin 2 738 ensiapupakkausta. Kuukauden korkein kävijämäärä, 2 289 henkilöä, oli maaliskuussa, jolloin oli myös eniten työstäpoissaolleita, nim. 228 henkilöä. Nämä korkeat luvut johtuivat liikkeellä olleesta virustaudista.

Löytötavaratoimiston talteenotettujen esineiden lukumäärä oli vuoden lopussa 11 877, joista voitiin toimittaa omistajilleen takaisin 3 493 esinettä.

Matkalippujen hinnat ja kelpoisuusmääräykset pysyivät ennallaan 30. 4. saakka. 1. 5. tuli seuraava tariffi voimaan:

1. vyöhykkeen matkat: kertalippu	40
sarjalippu, 10 matkaa à 35 mk	350
2. vyöhykkeen » kertalippu	50
sarjalippu, 10 matkaa à 40 mk	400
Lasten kertalippu, vyöhykeluvusta riippumatta	20
Siertolippu	10
Vyöhykelisämaksu	20
Kuukausilipun vieraan linjan lisämaksu	10
Kuukausilippu (henkilökohtainen)	2 000
Yleislippu (henkilökohtainen): 1 kk	3 000
» ½ v	18 000

Em. maksut kannettiin mm. seuraavien määräysten mukaisesti:

I maksuvyöhykkeeseen kuului alue, jonka ulkoraja oli kaupungin keskipisteestä linnuntietä n. 5.6 km:n etäisyydellä, ja II maksuvyöhykkeeseen tämän ulkopuolella oleva osa kaupunkialuetta;

yksi siirto-oikeus sisältyi I vyöhykkeen kertalippuun ja sarjalipun jokaiseen mak-suosaan. II vyöhykkeen kerta- ja sarjalippuun samoin kuin lasten kertalippuun sai yhden siirto-oikeuden ostamalla siirtolipun. Lisäksi myönnettiin linjaverkoston vaa-tima vapaa lisäsiirto-oikeus erällä linjoilla;

matkasta, joka alkoi klo 24:n jälkeen, perittiin maksut kaksinkertaisina;

alle 6-vuotiaat lapset saivat matkustaa maksutta ja 6—12-vuotiaat lapset lasten-lipulla;

kuukausilippu oikeutti rajoittamattomaan määrään matkoja joko kahdella mää-rätyllä linjalla tai määrätyllä esikaupunkilinjaryhmällä. Klo 24:n jälkeen oli makset-tava lisäksi yksinkertainen maksu.

Kertomusvuoden aikana otettiin käyttöön henkilökohtaiset matkailijaliput, jotka 1. 5.—30. 9. oikeuttivat yhden vuorokauden aikana ajamaan kaikilla linjoilla rajattomasti. Aikuisille myytiin 200 mk:n ja alle 16-vuotiaille 150 mk:n hintaisia matkailijalippuja.

Koululaisten ja invalidien alennuslippujen hinta oli edelleen 100 mk oikeuttaen 10 matkaan. Koululaisille myytiin alennuslippuja lukukausien kestäessä enintään 70 matkaan kuukaudessa. Invalidit saivat ostaa alennuslippuja kuukautta kohden 100 matkaan.

Henkilökohtaisesta puolen vuoden lipusta maksoivat valtion virastot, yksityiset henkilöt ja liikkeet 18 000 mk. Kaupungin virastot ja laitokset sekä eräät muut vi-ranomaiset saivat lunastaa henkilökohtaisia vuosilippuja 30 000 mk:sta, posti- ja lennätinkonttori sillä ehdolla, että sen toimihenkilöt saivat käyttää lippua ainoas-taan virkapukuisina.

Poliisilaitokselle myytiin 36 000 mk:n hintaisia vuosilippuja, jotka eivät olleet henkilökohtaisia.

Korkeasaaren liikennemaksut pysyivät muuttumatta.

Tulostase joulukuun 31 päivänä 1962

M e n o t .

<i>Hallinto:</i>	mk	mk
Yleiset hallintomenot	13 037 235	
Yhteiset osastot	169 580 747	
Tarverahat	10 917 775	
Huoneistomenot	3 061 754	196 597 511
<i>Raitioliikenne:</i>		
Liikennehenkilökunnan palkat	729 827 841	
Käyttövoima	172 675 925	
Radat ja ajojohdot	134 719 464	
Vaunuston korjaukset ja huolto	328 479 721	
Käyttörakennukset	48 961 020	
Käyttöomaisuuden poistot	223 842 588	1 638 506 559

32. Liikennelaitos

	mk	mk
<i>Linja-autoliikenne:</i>		
Liikennehenkilökunnan palkat	1 150 029 036	
Poltto- ja voiteluaineet	155 140 359	
Autoverot ja -vakuutukset	235 077 245	
Vaunuston korjaukset ja huolto	647 843 214	
Käyttörakennukset	70 647 038	
Ulkopuolisten suorittamat ajot	78 016 310	
Käyttöomaisuuden poistot	291 584 888	2 628 338 090
<i>Johdinautoliikenne:</i>		
Liikennehenkilökunnan palkat	68 506 029	
Käyttövoima	17 407 746	
Autoverot ja -vakuutukset	6 098 608	
Ajojohdot	1 890 657	
Vaunuston korjaukset ja huolto	26 309 995	
Käyttörakennukset	2 996 735	
Käyttöomaisuuden poistot	10 870 369	134 080 139
<i>Laivaliikenne</i>		12 758 379
<i>Asuntokiinteistöt</i>		15 941 020
<i>Yhteiset sekalaismenot:</i>		
Vuokrat	2 751 040	
Vakuutukset	28 499 627	
Korot	22 386 224	
Työkalujen ja kaluston hankinta	11 842 335	
Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut:		
Eläkkeet	372 452 584	
Kansaneläke- ja lapsilisämaksut	140 820 895	
Muut edut	9 952 964	
Hallintorakennukset	3 714 495	
Sekalaiset liikennemenot	107 930 634	
Käyttöomaisuuden poistot	33 120 047	733 470 845
		5 359 692 543
Tulot:		
<i>Raitioliikenne</i>		1 557 443 763
<i>Linja-autoliikenne</i>		2 032 053 365
<i>Johdinautoliikenne</i>		191 754 450
<i>Laivaliikenne</i>		17 181 279
<i>Asuntokiinteistöt</i>		18 994 025
<i>Sekalaiset tulot:</i>		
Kuukausiliput	657 848 703	
Koulu- ja invalidiliput	167 601 640	
Muut liput	149 500 628	
Kaupungin alennuslippuavustus	392 700 088	
Muut sekalaiset tulot	81 953 110	1 449 604 169
<i>Tilivuoden tappio</i>		92 661 492
		5 359 692 543

Omakustannuseriaatteiden mukaan, jolloin käyttöomaisuuden korko laitokseen sijoitetulle pääomalle on laskettu 6 %:n mukaan, olisi laitoksen tulos vajausta 573 699 389 mk.

Omaisuuksien tilin tilisihtien mukaan 31 päivänä 1962

Vastavaa:

Kassavarat	27 989 241	
Velalliset	17 965 083	45 954 324
Varastot		404 404 923
Nostamattomat määrärahat		163 333 248
Keskeneräiset uudishankinnat		5 002 048

Käyttöomaisuus:

Liikennekiinteistöt	2 820 489 649	
Asuntokiinteistöt	137 424 341	
Radat ja ajojohdot	794 463 372	
Raitiovaunusto	2 401 376 096	
Linja-autovaunusto	1 677 711 649	
Johdinvaunusto	28 368 000	
Ajojohdot, johdinautot	11 079 000	
Henkilö- ja pakettiautot	5 575 572	
Lautta	4 739 000	
Kalusto	175 199 049	
Puhelinosuudet	12 730 000	8 069 155 728
Tilivuoden vajeus		92 661 492
		<u>8 780 511 763</u>

Vastattavaa:

Velkojat	280 065 788
Konttokuranttivelka kaupungille	267 956 999

Siirtyvät määrärahat:

Vapaina siirtyvät määrärahat	141 102 060	
Sidottuina siirtyvät määrärahat	22 231 188	163 333 248
Pääomavelka kaupungille		<u>8 069 155 728</u>
		8 780 511 763

Hankintaosaston tehtävänä oli hankintojen suorittaminen annettujen ohjeiden mukaisesti sekä laitoksen varastotoimen hoitaminen.

Kertomusvuonna jokapäiväisten rutiinihankintojen lisäksi uusien vaunujen hankinnat muodostivat arvoltaan huomattavimmat hankintaerät. Sopimukset tehtiin kaikkiaan 70 linja-auton alustan ja korin hankinnoista. Lisäksi vuokrattiin yksi linja-auto. Muuta kuljetuskalustoa hankittiin rataosastolle ja varastoille.

Liikennehenkilökunnan uusimalliset virkapuvut otettiin käyttöön kertomusvuoden syyskuussa. Pukuasioiden järjestelyt ja ao. hankinnat suoritettiin jo vuoden

alkupuolella. Kun pukujen valmistus tapahtui tehdastyönä, se aiheutti huomattavia uudelleenjärjestelyjä liikennelaitoksen pukuvarastossa ja sen toiminnassa. Uusien virkapukujen käyttöönotto tulee tapahtumaan neljässä vaiheessa. Jo kertomusvuoden aikana oli ryhdyttävä valmisteleviin toimenpiteisiin v. 1963 suoritettavaa pukujen vaihtoa varten.

Varastokirjanpidossa suoritettiin edelleen tavarakortistojen uudelleenjärjestelyjä sekä valmisteluja varastokirjanpidon eräiden osien antamiseksi kaupungin tietojenkäsittelykeskuksen tehtäväksi. Varastomääriä pyrittiin edelleen mahdollisuuksien mukaan pienentämään, missä tarkoituksessa kaupintavarastojärjestelmää on kehitetty mahdollisimman pitkälle. Vuoden lopussa oli voimassa kaupintavarastosopimus kahdeksan toiminimen kanssa.

2. Liikennelaitoksen kantaomaisuuden muutokset v. 1962

	Arvo 1.1.1962 mk	Lisäykset mk	Poistot mk	Vähennykset mk	Arvo 31.12.1962
Liikennekiinteistöt	2 997 396 912	10 611 884	74 577 775	¹⁾ 112 941 372	2 820 489 649
Asuntokiinteistöt	139 965 426	1 051 341	3 592 426	—	137 424 341
Radat ja ajojohdot	835 016 485	29 709 372	70 262 485	—	794 463 372
Raitiovaunusto	2 522 954 391	13 254 515	132 844 810	²⁾ 1 988 000	2 401 376 096
Linja-autovaunusto	1 371 486 907	546 845 649	239 510 907	³⁾ 1 110 000	1 677 711 649
Johdinvaunusto	37 401 000	—	9 033 000	—	28 368 000
Ajojohdot, johdinautot	12 083 369	—	1 004 369	—	11 079 000
Henkilö-, radio- ja varastojen autot	3 094 000	²⁾ 3 816 697	1 228 125	³⁾ 107 000	5 575 572
Lautta	6 019 000	¹⁾ —	1 280 000	—	4 739 00
Kalusto	78 960 788	127 194 682	30 956 421	—	175 199 0490
Puhelinosuudet	12 920 000	—	—	⁴⁾ 190 000	12 730 000
	8 017 298 278	732 484 140	564 290 318	116 336 372	8 069 155 728

Liikennelaitoksen kantaomaisuuteen siirrettiin eräitä keskeneräisiä uudishankintoja, joiden arvo oli yhteensä 617 554 768 mk. Näiden hankintojen suorittamiseen oli käytetty vapaita pääomamäärärahoja 133 893 099 mk ja sidottuja pääomamäärärahoja 483 661 669 mk.

¹⁾ Ruhan kalusto siirretty liikennekiinteistöjen ryhmästä kalustotilille (arvoltaan 112 941 372 mk). — ²⁾ Raitiovaunuosastosta siirretty 4 autoa henkilöautojen ryhmään (1 988 000 mk). — ³⁾ Myydyt autot (1 217 000 mk). — ⁴⁾ Sähkölaitokselle siirretty 2 puhelinosuutta (190 000 mk).

III. Liikennejohtajan alaiset osastot.

Linjaverkostossa suoritettiin useita muutoksia paremman taloudellisen tuloksen aikaansaamiseksi sekä yleisöpalvelun parantamiseksi. Linjareittejä jouduttiin muuttamaan myös katuliikenteen järjestelyjen yhteydessä.

Syksyllä saivat vakinaisen liikenteen rahastajat uudet virkapuvut.

17.9.—24.11. toimeenpantiin tarkastajakurssi johon osallistui 20 kuljettajaa. Kurssia edelsi keväällä johtamistaidollisen kurssin I jakso.

Autoliikenneosasto. Autoliikenteessä tehtiin vuoden aikana seuraavat linjamuutokset:

3. 7. muutettiin linjan 23 reitti Lauttasaassa siten, että aamupäivällä ajettiin silmukka: Lauttasaarentie — Isokaari — Tallbergin puistotie — Gyldenintie vastapäivään ja iltapäivällä klo 11.15 alkaen Lauttasaarentieltä Gyldenintielle kääntyen myötapäivään; siirrettiin linjan 20 päätepiste Lauttasaarentieltä Sankarihaudoille.
29. 7. muutettiin linjojen 32 ja 32N ajoreitti siten, että Eränkävijäntorilta ajettiin suoraan pitkin Hiihtomäentietä Herttoniementielle.
2. 9. muutettiin linjan 24 reitti Lauttasaassa kulkemaan molempiin suuntiin seuraavasti: Lauttasaarentie — Gyldenintie — Särkiniementie — Kivi-aidankatu — Itälahdenkatu, linjan 41 reitti suoraan Porvoontietä Puotilan ohi sekä linjan 51 reitti Sofianlehdonkatua molempiin suuntiin.
- 1.12. linjan 14 reitti muuttui Tukholmankadulta Eiraan ajettaessa: . . . Fredrikinkatu — Malminrinne — Albertinkatu — Pursimiehenkatu — Laivurinkatu jne. sekä linjan 16 reitti Eirasta lähdetäessä: . . . Tehtaankatu — Perämiehenkatu — Punavuorenkatu — Fredrikinkatu — Uudenmaankatu jne.
- 15.12. siirtyivät linjat 23, 24 ja 24A ajamaan pitkin uutta Ruoholahden siltaa ja Lauttasaarenkatua.

Vuoden alussa oli arkipäivisin tungosaikana liikenteessä 325 diesel- ja 17 johdin-autoa, kesällä 279 diesel- ja 12 johdin-autoa, vuoden lopussa 340 diesel- ja 17 johdin-autoa.

Yksityisiltä liikenteenharjoittajilta oli vuokrattu linja-autoja, joilla suoritettiin kuljetuksia arkipäivisin tungosaikoina. Näillä autoilla liikennöitiin eri linjoilla vuoden aikana yhteensä 1 007 836 km.

Vuoden aikana koulutettiin 113 autonkuljettajaa ja 132 rahastajaa. Kuljettajien kertauskurssi pidettiin 13 autonkuljettajalle. Kertauskoulutusta järjestettiin 3:lle ent. rahastajalle.

»Korkeasaari — Högholmen» moottorilautta suoritti 3 011 edestakaista vuoroa aikana 1.—6.5. ja 12.5.—7.10. Korkeasaareen ja kuljetti kaikkiaan 283 078 Korkeasaareessa kävijää, joista 93 590 lastenlipuilla, sekä 13 386 koululais- ja retkeilylipuilla. Lisäksi suoritti lautta 567 edestakaista vuoroa Suomenlinnan linjalla aikana 7.—11.5. ja 8.10.—10.11.

Liikenteenohjauskeskuksesta suoritettiin partioautojen avulla liikennevalvontaa, poistettiin liikennehäiriöitä autolinjoilla 205 tapauksessa ja raitiolinjoilla 262 tapauksessa, suoritettiin autoissa 1 347 pikkukorjausta, 65 potilaskuljetusta sekä toimitettiin lukuisasti erilaisia vikailmoituksia ja kuljetuksia.

Raitioliikenneosasto. Linjamuutoksia ei toimintavuoden aikana tapahtunut, paitsi että tungosaikalinja n:o 12 lakkautettiin 3.6.

Vuoden alussa oli arkipäivisin tungosaikoina liikenteessä 126 moottorivaunua (mv) ja 73 perävaunua (pv) ja helmikuun alusta 130 mv ja 78 pv. Kesällä oli liikenteessä 101 mv ja 35 pv, vuoden lopussa 126 mv ja 78 pv, 4-akselisia vaunuja oli liikenteessä 83 mv ja 25 pv.

Raitiovaunukuljettajiksi koulutettiin 15 rahastajaa. Lyhyt kuljettajakurssi pidettiin neljälle henkilölle.

Keskikaupunkiautolinjat

N:o	Linja	Aika
13	Kauppatori — Etu-Töölö	1.1.—31.12.
13S	Kauppatori — Etu-Töölö (Hietaniemi)	»
14	Eira — Tukholmankatu	»
14A	Fredrikinkatu — Tukholmankatu	1.1.—31.11.
16	Punavuoret — Kruununhaka	1.1.— 1. 9.
	Punavuoret — Kulosaari	2.9.—31.12.
16A	Munkkisaari — Kruununhaka	1.1.— 1. 9.
	Munkkisaari — Kulosaari	2.9.—31.12.
17	Merikatu — Aleksis Kiven katu	1.1.—31.12.
18	Kruununhaka — Lastenlinna	»
19	Eläintarha — Pasila	»
20	Rautatientori — Lauttasaarentie	1.1.— 2. 7.
	Rautatientori — Sankarihaudat	3.7.— 1. 9.
21	Erottaja — Seurasaari	1.1.—31.12.
23	Erottaja — Lauttasaari (Isokaari)	»
23A	Erottaja — Lauttasaari	1.1.— 1. 9.
24	Rautatientori — Lauttasaaren teollisuusalue	1.1.—31.12.
24A	Rautatientori — Lauttasaaren teollisuusalue	2.9.—31.12.
30	Rautatientori — Kulosaari	1.1.— 1. 9.
31	Sörnäinen — Kivinokka	4.6.— 1. 9.
72	-auppatori — Sörnäinen	24.4.K31.10.
100	Kuusitie — Invalidisäätiö	1.1.—31.12.

Esikaupunkiautolinjat

N:o	Linja	Aika
22	Vanha kirkkokuisto — Etelä-Haaga	1.1.—31.12.
25	Vanha kirkkokuisto — Malminkartano	»
26	Vanha kirkkokuisto — Konala	»
26N	Erottaja — Konala	2.9.—31.12.
27	Erottaja — Kaarela	1.1.—31.12.
27N	Erottaja — Kannelmäki — Kaarela	2.9.—31.12.
28	Erottaja — Kannelmäki	1.1.—31.12.
29	Vanha kirkkokuisto — Lassila	»
32	Rautatientori — Länsi-Herttoniemi (Eränkävijäntori)	»
32N	Rautatientori — (Kulosaarentie) — Länsi-Herttoniemi	»
33	Rautatientori — Marjaniemi	»
34	Rautatientori — Länsi-Herttoniemi (Siilitie)	1.1.—14. 1.
»	Pajamäki — Länsi-Herttoniemi (Siilitie)	15.1.—31.12.
34S	Rautatientori — Länsi-Herttoniemi (Siilitie)	»
34V	Rautatientori — Pajamäki	12.2.—31.12.
35	Rautatientori — Roihuvuori	1.1.—31.12.
36	Rautatientori — Jollas	»
37	Rautatientori — Santahamina	»
38	Rautatientori — Kaitalahti	»
41	Rautatientori — Mellunmäki	»
41A	Rautatientori — Vartiogarju	1.1.—14. 1.
41N	Rautatientori — Puotila — Mellunmäki	2.9.—31.12.
42	Rautatientori — Puotila (itäosa)	1.1.—31.12.
43	Rautatientori — Myllypuro	»
46	Vanha kirkkokuisto — Pajamäki	1.1.—14. 1.
50	Marian sairaala — Koskela	1.1.—31.12.
51	Rautatientori — Oulunkylä (Veräjämäki)	»
51A/N	Rautatientori — Vanhakaupunki — Olympiakylä	1.1.— 3. 6.
»	Rautatientori — Olympiakylä — Vanhakaupunki	»
52	Rautatientori — Maunula	1.1.—31.12.
53	Rautatientori — Itä-Pakila	»
54	Rautatientori — Länsi-Pakila	»
54A	Rautatientori — Suursuo	15.1.—31.12.
54N	Rautatientori — (Maunula) — Länsi-Pakila	1.1.—31.12.
55	Erottaja — (Maunula) — Länsi-Pakila	»
55A	Erottaja — Suursuo	15.1.—31.12.
56	Rautatientori — Kustaankartano	1.1.—31.12.
62	Rautatientori — Pihlajamäki	15.1.—31.12.
63	Rautatientori — Malmin lentokenttä	1.1.—31.12.
71	Sörnäinen — Pajamäki	»
73	Herttoniemi — (Eränkävijäntori — Roihuvuori) — Reposalmen uimaranta	25.6.—18. 8.

Raitiolinjat

N:o	Linja	Aika
1	Kauppatori — Käpylä	1.1.—31.12.
1A	Eira — Käpylä	»
3B	Eira — (Erottaja) — Kallio — (Töölö—Kauppatori) — Eira	»
3T	Eira — (Kauppatori—Töölö) — Kallio — (Erottaja) — Eira	»
4	Kirurgi — Munkkiniemi	»
4A	Erottaja — Munkkiniemi	»
4S	Kauppatori — Munkkiniemi	»
4V	Vallila — Munkkiniemi	»
5	Katajanokka — Töölöntori	»
6	Hietalahti — Arabia	»
7A	Etu-Töölö — (Messuhalli) — Sörnäinen	»
7B	Etu-Töölö — (Rautatientori) — Sörnäinen	»
8	Salmisaari — Vallila	»
8K	Salmisaari — Käpylä	1.1.— 2. 6.
9	Kauppatori — Vallila	1.1.—31.12.
10	Linjat — Ruskeasuo	»
10A	Arabia — Ruskeasuo	»
10S	Kauppatori — Ruskeasuo	»
12	Hietalahti — Kuusitie	1.1.— 2. 6.

Liikennesuunnitteluosaston tehtävänä oli liikennetarpeen tutkiminen, liikenteen suunnittelu sekä valvonta ja tarkkailu.

Kertomusvuoden kuluessa laadittiin runkoaikataulut talvi- ja kesäliikennettä varten ja mukautettiin ne vuorokauden ja vuoden eri aikojen matkustajatarvetta vastaavaksi. Kesä- ja talviliikennekausien alussa suoritettiin pysäkeillä kuormitus-tarkkailut kaikilla esikaupunkilinjoilla. Lisäksi suoritettiin kaikilla linjoilla päivittäin kuormitustarkkailu, jonka tuloksena laadittiin ns. »Täynnä» - tilastot.

Kaikilla linjoilla suoritettiin kertomusvuonna kaksi leimapihtilaskentaa ja muokattiin laskentatulokset aikataulunlaskentaan soveltuviksi perustiedoiksi. Kesäliikennekauden alussa suoritettiin esikaupunkiliikenteen pääsuunnilla ylimääräinen leimapihtilaskenta sekä marraskuussa aikataulumuutoksen jälkeen Lauttasaaren linjoilla.

Osasto suoritti tutkimuksia Lauttasaaren suunnan ja Konalan liikennejärjestyksi, joista edellinen toteutettiin jo kertomusvuoden aikana. Myös muita julkista liikennettä koskevia liikennesuunnitelmia laadittiin ja suoritettiin runsaasti liikenteen valvonta- ja tarkkailutehtäviä.

IV. Teknillisen johtajan alaiset osastot

Teknillisiä osastoja olivat autokorjaamo-osasto, raitiovaunukorjaamo-osasto, rataosasto ja teknillinen suunnitteluosasto.

Edellisenä vuonna tapahtuneet työpaikkojen siirrot ja uusien alueiden käyttöönotto heijastuivat vielä kertomusvuoden toimintoihin. Lähinnä merkitsi tämä toiminnan vakiinnuttamista uusissa tiloissa sekä uusien olosuhteiden tuomien järjesty- ja rationalisointitehtävien toteuttamista.

Ruhan rakennustoimikunta sai työnsä päätökseen.

Teknillisten osastojen sekä hankintaosaston välinen, erityisesti varastotoimintaa koskeva yhteistyö oli uudelleenjärjestelyn kohteena.

Kuten edellisenä vuonnakin jouduttiin kertomusvuoden aikana tapahtunut liikenteen lisäys hoitamaan yksinomaan linja-autokalustolla. Tästä johtuen jouduttiin jonkin verran lisäämään autokorjaamo-osaston henkilökuntaa. Siitä huolimatta on henkilökunnan lukumäärän suhde kaluston määrään kehittynyt myönteiseen suuntaan. Oma osuutensa tässä kehityksessä oli uusilla tarkoituksenmukaisilla työtiloilla sekä uusitulla kalustolla. Muissa osastoissa oli myös havaittavissa henkilökunnan käytössä vastaavaa kehitystä.

Huomattavalla sijalla teknillisten osastojen työskentelyssä vuoden aikana olivat laitoksen lähiajan kehitykseen liittyvät tehtävät. Näistä mainittakoon mm.: korjaus- ja kunnossapitotoiminnan tehokkuuden lisääminen, itäisen suunnan linja-autovarikon suunnittelu Puotilaan, lähivuosina tarvittavien uusien varikkoalueiden käyttömahdollisuuksien tutkiminen, uuden pääkonttorin perussuunnittelu ja halli-alueille tarvittavien väestönsuojien alustava suunnittelu, tutkimukset linja-auto- ja raitiovaunukaluston kehittämiseksi suuremman kuljetuskapasiteetin saavuttamiseksi sekä samalla laitoksen käyttöön soveltuvan standardilinja-autotyypin löytämiseksi sekä teknillisen koulutustoiminnan kehittäminen erityisesti kaluston oikeaa käsittelyä ja tarkoituksenmukaista käyttöä silmällä pitäen.

32. Liikennelaitos

Liikkuva kalusto:

Linja-autot	1960	1961	1962
Vuoden aikana hankittu	20	83	67
» » romutettu	15	19	24
Lukumäärä vuoden lopussa	380	444	487
Turistivaunuja	2	2	2

Johdinautot

Lukumäärä vuoden lopussa	26	26	26
--------------------------------	----	----	----

Raitiovaunut

Moottorivaunuja, 4-akselisia.....	111	111	111
» 2-akselisia.....	91	91	91
Perävaunuja, 4-akselisia	30	30	30
» 2-akselisia	100	100	100

Alukset

Moottorilautta »Korkeasaari-Högholmen»	1	1	1
--	---	---	---

Uuden kaluston hankinnoissa, jotka kertomusvuoden aikana kohdistuivat vain linja-autoihin, pyrittiin ensisijaisesti kiinnittämään huomiota tarkoituksenmukaiseen rakenteeseen, rakenteen keventämiseen, parempaan ja kestävämpään jousitukseen sekä standardisointinäkökohtiin.

Autokorjaamo-osaston toiminta laajeni ajokilometrimäärän ja kaluston lisääntymisen johdosta. Henkilökuntaa jouduttiin kertomusvuonna jonkin verran lisäämään. Edellisenä vuonna aloitettua toimintaa tehostettiin ja saatujen kokemusten perusteella voitiin ohjelmia tarkistaa omia olosuhteita vastaaviksi.

Määräaikaishuollon yhteydessä otettiin syksyllä käyttöön järjestelmällinen tarkastustoiminta, jota varten perustettiin erikoinen tarkastuselin. MH-toiminta (määräaikaishuoltotoiminta) lisäsi huomattavasti vaihto-osien tarvetta, jonka johdosta varaosakorjaamossa sen suorituskyvyn lisäämiseksi suoritettiin työtilajärjestelyjä, otettiin käyttöön parannettuja menetelmiä sekä hankittiin eräitä uusia työvälineitä ja -koneita.

Numerotietoja autojen korjaustoiminnasta:	1960	1961	1962
Alustakorjauksia	3 284	4 568	2 840
Korikorjauksia	849	547	549
Maalauksia	223	250	249
Moottoreiden täyskorjauksia	82	76	106
Huoltokorjauksia	29 200	20 335	20 379
Kolhiokorjauksia	1 213	1 380	1 439

Suurimpien työruuhkien sekä kesälomien aikana käytettiin ulkopuolisten korjaamojen apua. Samoin annettiin jonkin verran MH-töitä näiden suoritettavaksi.

Ruhan hallitilojen täytyttyä oli edelleen välttämätöntä rakentaa lisää linja-autojen ulkosäilytystiloja. Kertomusvuonna saatiin 36 uutta sähköliitäntätyyppistä säilytyspaikkaa.

Raitiovaununkorjaamo-osastossa kehitettiin edelleen huolto- ja korjaustoimintaa. Vaunujen kunnan paranemisen seurauksena voitiin pidentää määräaikaishuoltojen korjausvälejä n. 20 % ja on tämä osaltaan vaikuttanut työntekijämäärän pieneneeseen. Tästä johtuen voitiin liikenneosastolle luovuttaa entistä enemmän isoja vaunuja, joka taas puolestaan aikaansai liikenneosastolla henkilösäästöjä.

Korjaustoiminnan yhteydessä pyrittiin saatujen kokemusten ja kokeilujen puitteissa parantamaan myös johdinkulkuneuvojen teknillistä kuntoa ja teknillisiä ominaisuuksia sekä näin lisäämään vaunujen käyttövarmuutta.

Numerotietoja raitiovaunujen ja johdinautojen korjaus- ja huoltotoiminnasta:

	1960	1961	1962
Moottorivaunujen uudelleenrakentaminen	2	—	—
Moottorivaunujen täyskorjauksia.....	45	55	42
Perävaunujen täyskorjauksia	1	2	6
Moottorivaunujen suuria osakorjauksia	222	169	153
Perävaunujen » »	16	11	28
Ratamoottorien täyskorjauksia	219	95	80
Osittaisia ratamoottorien korjauksia	—	266	241
Kolhiikorjauksia	627	537	544
Ulkopuolisia maalauksia	13	12	35
Pieniä huoltokorjauksia	7 950	8 607	9 766
Linjalla suoritettuja korjauksia	4 542	3 775	4 595
Johdinautokorjauksia	635	681	637
Johdinautokorjauksia linjalla	554	509	557

Rataosaston toiminta kertomusvuoden aikana oli suunnilleen edelliseen vuoteen verrattavissa. Tehostamalla työkoneiden käyttöä pyrittiin parantamaan toiminta- valmiutta sekä saavuttamaan kustannussäästöjä; mm. rakennettiin saatujen myön- teisten kokemusten johdosta vanhoista raitiovaunuista lisää ratojen puhdistusvau- nuja 3 kpl.

Suurehkoja rata- ja ilmajohtotöitä oli kertomusvuonna Lauttasaarenkadun katualueen eteläpuolella, Helsinginkadulla sekä Brahenkadun kulmauksessa. Fred- rikinkadun ja Albertinkadun liikenteen muuttaminen yksisuuntaiseksi aiheutti johdinautoelinjan siirtämisen Kampintorilta etelään päin Malminrinteen kautta Albertinkadulle ja Pursimiehenkadun kautta edelleen Viiskulmaan, jossa se yhtyi entiseen reittiinsä.

Rataosaston toiminta kertomusvuoden aikana on numerotietojen valossa seuraavanlainen:

R a d a t	1960	1961	1962
Linjaraiteiden pituus	79 878 m	79 886 m	78 976 m
Ratapiha- ja halliraitteiden pituus	15 324 »	14 948 »	14 344 »
Uutta raidetta rakennettu tai vanhaa uusittu	678 »	548 »	1 612 »
Kuluneita kiskoja vaihdettu	4 391 »	3 950 »	1 149 »
Vaihteiden lukumäärä	310 kpl	289 kpl	289 kpl
Katua päällystetty kivellä	10 326 m ²	18 825 m ²	8 235 m ²
Katua päällystetty asfaltilla	7 230 »	2 580 »	2 245 »

Raitioteiden ja johdinautojen sähkölaitteet

	1960	1961	1962
Ajoverkoston kokonaispituus	106 982 m	106 614 m	107 920 m
Raitioteiden ajoverkosto	95 202 »	94 834 »	97 320 »
Johdinautojen ajoverkosto	11 780 »	11 780 »	10 600 »
Vaihteiden lämmityslaitteita asennettu ..	2 kpl	4 kpl	7 kpl

Teknillisen suunnitteluosaston päähuomio suuntautui edelleen autokorjaamo-osastolle. Autojen määräaikaishuoltoon liittyvää tutkimus- ja suunnittelutyötä jatkettiin. Autokalustoa pyrittiin yhtenäistämään sekä samalla tutkimaan sen kehittämistä mahdollisuuksien puitteissa. Erityisesti on tutkittu suuremman kuljetuskapasiteetin omaavien yksiköiden soveltuvuutta olosuhteisiin.

Yhteistoiminnassa muiden teknillisten osastojen ja hankintaosaston kanssa pyrittiin kehittämään hankinta- ja varastotoimintaan liittyvää yhteistyötä. Rataosaston edellisenä vuonna suunniteltua puhdistuskalustoa parannettiin saatujen kokemusten perusteella.

Liikennelaitoksen uusia rakennushankkeita varten suoritettiin perustutkimuksia. Ruhan hallialueelle suunniteltiin sähkölämmityksellä toimivia linja-autojen ulko-säilytysalueita sekä tutkittiin eri ulkonäsäilytystapojen soveltuvuutta käyttöömme.

Teknillistä koulutustoimintaa tehostettiin järjestämällä kurseja sekä teknilliselle henkilökunnalle että liikennehenkilökunnalle. Teknillinen henkilökunta on osallistunut myös kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan järjestämiin kurseihin.

Palosuojelu. Vuoden aikana suoritettiin huomattavasti uuden palolain edellyttämiä rakennusteknillisiä parannuksia. Palokaluston täydentämistä ja uudenaikaistamista jatkettiin. Kaikki rakennuksissa sekä kalustossa sattuneet tulipalot saatiin sammutettua alkusammutuskalustolla, ainoana poikkeuksena oli eräs Ruhassa sattunut autopalo, jonka sammuttamiseen pyydettiin palokunnan apua.

Kertomusvuoden aikana valmistuivat Töölön ja Vallilan polttonesteiden varastot.

Laitoksen toimesta jatkettiin palosuojeluun liittyvää opetustoimintaa suunnilleen samassa mittakaavassa kuin aikaisemmin. Luentcja pidettiin työnjohdolle ja liikennehenkilökunnalle.

Työturvallisuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota. Vuoden aikana suoritettiin työpaikoilla kaksi tarkastuskierrosta ja niiden perusteella korjattiin havaitut epäkohdat. Työtapaturmien todettiin selvästi vähentyneen.

Aloitetoiminta oli melko vilkasta, jota osoittaa se että 22 % kaupungin aloite-toimikunnan palkitsemista aloitteista oli laitoksen henkilökunnan esittämiä.
